

KOKOUSAIKA	Tiistai 28.5.2019 klo 20 - 21:30	
KOKOUSPAIKKA	Kalajoen seurakuntakoti, seurakuntasali, Seurakuntatie 1, 85100 Kalajoki	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä kuka toimi puheenjohtajana)	Läsnä: Ainali Veli Autio Soili Hillilä Tapio Isokääntä Seija Junttila Rauli Lindell Markus Märsylä Veli Niemelä Mari Niemelä Märten Nikula Sanna Olkkola Erkki Parkkila Raija Peltola Vuokko Pernu Lek Polet Kaisu Saarenpää Helena Saksholm Marja Siermala Juha Silander Heikki Tiinanen Paavo Hihnala Katja, varajäsen, läsnä Kivelä Kari, varajäsen, läsnä 22/27	Poissa: Heikkilä Saija Nikupaavo Hanna Ojala Marja Rahja Esa Saukko Heikki Savela Tuomas Tuorila Teuvo
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	Lauri Kari Riika Nevanperä	kirkkoherra talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	§ 25	
ASIAT	§ 24 - 31	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAT	§ 26	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Veli Ainali	Pöytäkirjanpitäjä Riika Nevanperä
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Tarkastusaika Kalajoki 28.5.2019	
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme	Allekirjoitukset Markus Lindell	Veli Märsylä
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Taloustoimistossa, Plassintie 2, ajalla 29.5.-27.6.2019	
	Virka-asema Kirkkoherra	Allekirjoitus Kari Lauri

Kokouksen aluksi muistettiin pääemäntää hänen jäädessään eläkkeelle sekä lastenohjaajaa syntymäpäivän johdosta.

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2018 esiteltiin alkaen klo 18 kirkkovaltuuston ja henkilöstön yhteisessä tapaamisessa.

24 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

25 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkojärjestyksen 8 luvun mukaan kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä nähtävänä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Kirkkovaltuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla (KL 7:4).

Suoritetaan nimenhuuto paikalla olevien toteamiseksi. Kokouksessa on läsnä 20 varsinaista valtuutettua ja 2 varavaltuutettua, yhteensä 22/27 valtuutettua.

Esitys: Todetaan, että kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille 15.5.2019 päivätyllä kutsulla. Kokouskutsu ja luettelo käsiteltävistä asioista on ollut nähtävänä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

26 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN JA ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALINTA

Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat myös ääntenlaskijoina. Pöytäkirjantarkastajat valitaan läsnä olevista jäsenistä aakkosjärjestyksessä.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Markus Lindell ja Veli Märsylä. Pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen jälkeen. Tarkastettu pöytäkirja on nähtävillä taloustoimistossa 29.5.-27.6.2019.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Markus Lindell ja Veli Märsylä.

Pöytäkirjantarkastajat
kirkkoherranvirastossa

--	--

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Kalajoen

Päiväys

Virka-asema

Nimi

27 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestykseksi esityslistan mukaiset asiat sekä muut asiat.

Päätös: Hyväksyttiin työjärjestys esityksen mukaan.

Pöytäkirjantarkastajat
kirkkoherranvirastossa

--	--

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Kalajoen

Päiväys

Virka-asema

Nimi

28 § KALAJOEN SEURAKUNNAN TASEKIRJA, TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018

Kirkkoneuvosto 19.3.2019 § 31

Kirkkoneuvosto 14.5.2019 § 65

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 5 §:n mukaan talousarviovuodelta on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään lisäksi hautainhoitorahaston tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot. Tilinpäätöksen (*Toimintakertomus ja tasekirja*) kopio on esityslistan liitteenä; Kalajoen seurakunnan tasekirja, toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja erikseen muina tilinpäätösasiakirjoina laaditut tase-erittelyt ja tililuettelot. Tasekirjassa on kirkkoneuvoston kertomus kirkkovaltuustolle vuoden 2018 toteutuneesta toiminnasta ja taloudesta. Toimintakertomuksen pohjana ovat työntekijöiden laatimat toimintakertomukset eri työaloilta sekä kirkkoherran laatima yleiskatsaus ja yhteenveto keskeisimmistä asioista ja muutoksista kalenterivuoden 2018 aikana. Tilinpäätös sisältää myös erilliskirjanpitona hoidettavan hautainhoitorahaston tilinpäätöksen. Hautainhoitorahaston tase ja tuloslaskelman erät on yhdistetty kirkkohallituksen antamien tilinpäätösohjeiden mukaisesti pääkirjanpitoon.

Vuonna 2018 verotulokertymä 2.531.733€. Verotulojen kertymä kasvoi, mutta ainoastaan verotuloprosentin nostamisen myötä (1,6 > 1,75 %). Korotetulla kirkollisverolla päästiin vuoden 2015 kirkollisveron tasolle. Jäsenten maksama kirkollisvero oli 2.287.000 ja valtion maksava laskennallinen avustus jäsenmäärän perusteella oli 244 708€. Talousarvioon kirjattu verotulojen ennuste ei toteutunut, talousarviosta jäätiin 53 256 €.

Tilikauden 2018 vuosikate nousi 664.657,29 €. Vuosikatteella voidaan kattaa suunnitelman mukaiset poistot täysimääräisesti, sillä poistot ovat yhteensä 276.162,58 €. Tilikauden tulos on ylijäämäinen 399.535,86 €. Maksuvalmius oli vuoden lopussa 226 päivää, mikä merkitsi sitä että taseessa rahat ja pankkisaamiset olivat 1.788.763,35 €. Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan seurakunnan maksuvalmiuden tulisi olla vähintään 60 päivää ja normaalitilanteessa noin puoli vuotta.

Investointeihin; Vuorenkallion kappelin kuusiaidan uusimiseen ja Kalajoen kirkon peruskorjauksen II ja III-vaiheiden suunnittelutehtäviin, käytettiin 228.000 €. Peruskorjauksen I-vaiheesta saatiin kirkkohallitukselta rakennusavustusta 209.000 €.

Kalajoen seurakunnan taloudellinen tilanne on kohentunut edellisestä vuodesta. Epävirallinen tavoite oli rahavarojen kerryttäminen vuonna 2019 alkavaan Kalajoen kirkon

Pöytäkirjantarkastajat
kirkkoherranvirastossa

--	--

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Kalajoen

Päiväys

Virka-asema

Nimi

peruskorjaukseen. Menot olivat tuloja pienemmät. Tarkan talouden pito on tuottanut tulosta. Henkilökunnalle kuuluu tästä edelleenkin kiitos.

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma osoittaa alijäämää -77,13€.

Esitys (tp):

1. Kirkkoneuvosto hyväksyy ja allekirjoittaa tasekirjan vuodelta 2018 ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä esittää sen kirkkovaltuuston vahvistettavaksi ja päätettäväksi vastuuvapauden myöntämisestä tilintarkastajien ehdottamalla tavalla.
2. Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että ylijäämä 399.535,86 euroa siirretään taseeseen yli/alijäämätilille.
3. Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että hautainhoitorahaston alijäämä 77,13 euroa siirretään edellisten vuosien yli-/alijäämätilille.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaan.

Kirkkovaltuusto 28.5.2019

Esitys (kirkkoneuvosto):

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto

1. merkitsee tietoonsa saatetuksi tilintarkastajien tilintarkastuskertomuksen
2. hyväksyy vuoden 2018 tilinpäätöksen tasekirjan mukaisena mukaan lukien 399.535,86 €:n ylijäämän siirtämisen yli-/alijäämätilille, samoin hautainhoitorahaston 77,13 €:n alijäämän kirjaamisen edellisten vuosien yli-/alijäämätilille.
3. myöntää vastuuvapauden seurakunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille luottamushenkilöille sekä viran- ja toimenhaltijoille tilivuodelta 2018.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaan.

Pöytäkirjantarkastajat
kirkkoherranvirastossa

--	--

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Kalajoen

Päiväys

Virka-asema

Nimi

29 § Sopimus maanvuokrasopimuksen muuttamisesta Kirkkoneuvosto 14.5.2019 § 64

Prokon Wind Energy Finland Oy esittää Kalajoen seurakunnalle maanvuokrasopimuksen jatkamista Mutkalammin tuulivoimapuiston rakentamiseksi. Sopimus koskettaa seuraavia seurakunnan omistamia maa-alueita:

Granholm 208-415-9 312,9 ha

Susimaa 208-415-2-20 197,9 ha

Itämaa 208-415-2-75 44,5 ha

Seurakunta on allekirjoittanut vuonna 2015 maanvuokrasopimuksen, jossa seurakunnalla on sopimuksen irtisanomisoikeus vuoden 2020 jälkeen, mikäli rakentamista ei ole aloitettu. Sopimuksen tätä kohtaa halutaan tuulipuiston rakentajan toimesta muuttaa siten, että maanomistajalle, Kalajoen seurakunnalla, on sopimuksen irtisanomisoikeus 31.12.2022 jälkeen, mikäli rakentamista ei ole aloitettu. Liitteenä: Sopimus maanvuokrasopimuksen muuttamisesta. Prokon Wind Energy Finland Oy.

Varsinainen sopimus on hyväksytty kirkkovaltuustossa 14.9.2015 ja se on vahvistettu Oulun hiippakunnan tuomiokapitulissa. KL 24: §1 "Jos seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen sittemmin muuttaa päätöstä, jonka alistusviranomaisen on vahvistanut tai ratkaissut, muutosta koskeva päätös on alistettava."

Esitys (khra): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle maanvuokrasopimuksen muutoksen siten, että irtisanomisoikeuden päivämääräksi tulee 31.12.2022. Tämä sopimusmuutos alistetaan vielä Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaan.

Kirkkovaltuusto 28.5.2019

Esitys (kirkkoneuvosto): Kirkkovaltuusto hyväksyy maanvuokrasopimuksen muutoksen siten, että irtisanomisoikeuden päivämääräksi tulee 31.12.2022. Tämä sopimusmuutos alistetaan vielä Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaan.

Valitusoikeus: kirkollisvalitus Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Pöytäkirjantarkastajat
kirkkoherranvirastossa

--	--

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Kalajoen

Päiväys

Virka-asema

Nimi

30 § MUUT ASIAT

Kirkkovaltuuston kokousta edelsi valtuuston ja henkilöstön yhteinen tapaaminen, jossa kuultiin työntekijöiden kertomukset vuoden 2018 toiminnasta työaloittain. Kirkkovaltuuston mielestä tapaaminen oli keskustelevä ja hyödyllinen.

Kirkkovaltuutetut toivoivat että yhteiset tapaamiset seurakunnan henkilöstön kanssa jatkuvat. Seuraava yhteinen tapaaminen pidetään Ruonan leirikeskuksessa tiistaina 27.8. klo 18 alkaen.

31 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja antaa kirkkolain 24 §:n mukaisen valitusosoituksen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen loppuhartaukseen ja virteen 568.

Kokous päättyi klo 21:30.

Pöytäkirjantarkastajat
kirkkoherranvirastossa

--	--

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Kalajoen

Päiväys

Virka-asema

Nimi

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 24,25,26,27,30</p> <p>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</p> <ol style="list-style-type: none"> Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom.n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Muun lain mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon¹. <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
---------------------	---

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 132-135 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikkö: Kalajoen seurakunta Käyntiosoite: Plassintie 2, 85100 Kalajoki Postiosoite: Plassintie 2, 85100 Kalajoki</p> <p>Sähköposti: taloustoimisto.kalajokirk@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä millaista oikaisua päätökseen vaaditaan millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Kirkollis- ja hallintovalitukset Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: 28</p> <ul style="list-style-type: none"> Pohjois-Suomen hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 OULU Postiosoite: PL 189, 90101 OULU Telekopio: 029 564 2841 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi</p>
------------------------------------	---

¹ Hankintalain soveltamisen kynnsarvot (alv 0%): 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut), 150.000 € (rakennusurakat), 400.000 € (sosiaali- ja terveyspalvelut) ja 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

	<p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p> <p style="text-align: right;">Valitusaika</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 20 30 päivää</p> <p>Kirkollisvalitus alustusasiassa Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Valitusaika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: 29 30 päivää <p>Käyntiosoite: Hallituskatu 3, 90100 OULU Postiosoite: PL 85, 90101 OULU Sähköposti: oulu.tuomiokapituli@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p>
Muutoksenhaku-ajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.</p>
	<p>Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.</p> <p>Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 029 56 43314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot - sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan

	<p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon.</p>
<p>Valitus- asiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Oikeuden- käyntimaksu</p>	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2050 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>